

Middelalderseminar 2021 Program

9.15-9.45: Ankomst/Registrering (kaffe). Lokale 4206-129

9.45-9.50: Velkomst.

"Årets middelalderspeciale årgang 2020"

9.50-10.15: **Lykke Paulsen, Cand. Mag.**

Korset – et kristent symbol?

Korsmotivet findes i utallige afskygninger og forekommer i det arkæologiske materiale på tværs af tidsaldre. Som symbol knyttes korset primært til den kristne religion, men hvornår kan arkæologien drage parallellen mellem et givent korsmotiv og et kristent ophav? Specialet undersøger en bred vifte af korsmotiver fra vikingetiden som kilde til diskussion af den danske kristningsproces. Med udgangspunkt i analyse af de enkelte korsmotivets udformning, inspirationskilder og brug diskuteres, hvornår korsmotivet med rette bør tolkes som et kristent symbol, og hvilken motivation der ligger bag dets tilstedeværelse.

10.15-10.30: Kaffe og lokaleskift til Foredragssalen

"Fornyelse af fortidsminder"

10.30-11.10: **Charlotta Lindblom, Museumsinspektør, Vejlemuserne**

Jelling – nye fund, nye tolkninger

Antikvarerne fik allerede i slutningen af 1500-årene blik for monumenterne i Jelling. Siden da har generationer af forskere arbejdet med dette sted og dets betydning for Danmarkshistorien. Ny viden opnået ved et tilfælde eller som svar på spørgsmål fra samtiden og fra forskerne har ført til nye tolkninger, som igen har givet anledning til debat, revision og nye spørgsmål. Historien er ikke slut endnu. Med de seneste undersøgelser og udgravninger indledt af Vejle Museum i 2006/7 og fortsat under Nationalmuseets Jellingprojekt fra 2009 er vores billede af monumentkomplekset i dag et noget andet end for blot 10-15

år siden. Foredraget vil præsentere nogle af resultaterne af den seneste indsats og de tolkningsmuligheder, der ligger heri.

11.10-11.50: **Andreas Frederiksen, cand.mag. Svendborg Museum**

Byfornyelse skaber ny formidling

I forbindelse med Svendborg Kommunes byfornyelse af Klosterplads, som er hjemsted for de fredede ruiner af byens franciskanerkloster, undersøgte Svendborg Museum i efteråret 2020, dele af kirkegården og klosterkirken. Det gav anledningen til en række udfordringer, ikke mindst på grund af de mange aktører som typisk er tilknyttet større byprojekter. Hvordan navigere et museum igennem modstridende interesser og tidspres, og hvordan bevarer man fremadrettet de gode forbindelser til de øvrige aktører? Samtidig var projektet en unik mulighed for at forny formidlingen om middelalderklosteret, hvilket er opnået via flere konkrete tiltag i samarbejde med Svendborg Kommune.

11.50-12.50: Frokost i lokale 4206-129

"Middelalderlige landsbyer"

12.50-13.30: **Trine Borake, Museumsinspektør Museum Vestsjælland**

Rurale relationer på Tidselbjerget.

Museum Vestsjælland har af flere omgange udgravet en middelalderlig landbebyggelse nord for Slagelse på Sjælland. Landsbyen var i funktion fra 900-tallet til slutningen af 1300-tallet og undersøgelserne giver en unik mulighed for at analysere landsbyens udviklingen, dens ressourceforbrug, forbindelsen til den nærliggende købstad, og ikke mindst dens rurale relationer. Resultaterne peger på hvordan landsbyen har indgået i et socialt og kommunikativt netværk, der har vidtstrakte forbindelser.

13.30-14.10: **Anders Hartvig, Museumsinspektør Museum Sønderjylland**
Vesterbygård- Et indblik i Sdr. Bjerts historie

I 2019 blev der foretaget 3 udgravninger i Sdr. Bjert, syd for Kolding. De berørte områder ligger i landsbyen og på de ældste kort kunne der ses flere gårde på de berørte områder. Udgravningen gav et indblik i hvorledes landsbyen var opstået i vikingetiden. I løbet af middelalderen vandrer landsbyen mod nord for, i 1500-tallet at placerer sig langs vejen hvor gårdene ligger på 1792 kortet. Ved udgravningen kunne der iagttages flere bygningsdetaljer, blandt andet vinder brugen af syldesten først frem omkring 1500-tallet, indtil dette tidspunkt blev bygningerne opført af jordgravede stolper.

14.20-14.40: Kaffe

"Byarkæologi"

14.40-15.20: **Maria Knudsen, Museumsinspektør – Sydvestjyske Museer**
Byarkæologiens metode i Ribe belyst ved cases

Moderne anlægsarbejder i de metertykke kulturlag under Ribes middelalderlige bykerne resulterer i omfattende arkæologiske undersøgelser, som på det overordnede plan kan inddeles i to typer: Trace-gravningen i forbindelse med renovering af eksisterende ledningssystemer og den stratigrafiske udgravning af større flader eller hele matrikler. Dette foredrag vil give eksempler på udgravninger både i vikingetidsbyen og i middelalderbyen samt redegøre for nogle af de metodiske valg, man står overfor på sådanne udgravninger.

15.20-15.30: Opsummering/afrunding